

Muhtar Seçilmeye Engel Bir Durumun Muhtar Seçildikten Sonra Ortaya Çıkması

Bu karar, muhtar seçilmeye engel bir durumun muhtar seçildikten sonra ortaya çıkması halinde, karar verme yetkisinin seçim kurullarının görevi içine girip girmeyeceği hususuna ilişkindir.

T.C.

DANIŞTAY

8. Daire

Esas : 1985/157

Karar: 1985/575

Tarih : 06.06.1985

ÖZET: Muhtar seçilmeye engel bir durumun muhtar seçildikten sonra ortaya çıkması halinde, karar verme yetkisinin seçim kurullarının görevi içine girer.

(442 sayılı Köy K. m. 33) (2576 sayılı BİMK. m. 15) (2577 sayılı İYUK. m. 2, 7, 11)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan:

Vekili : Av.

Karşı Taraf : Kaymakamlığı

İstemin Özeti : Davacının muhtarlık görevine daha önceden işlediği bir suç sebebiyle son verilmesine ait İlçe İdare Kurulunun 5.4.1984 tarih ve 8/217 s. kararının iptali istemiyle açılan davayı, davacının muhtar seçilmeden önce işlediği suçlardan dolayı aldığı cezalar sebebiyle seçilme niteliğini yitirdiğinin saptanması sonucu, İlçe İdare Kurulu kararı ile muhtarlıktan çıkartılabileceği gerekçesiyle reddeden İdare Mahkemesinin 20.9.1984 tarih ve 1984/389 s. kararının; 442 s. Kanunun 33. maddesinin, muhtar seçildikten sonra bu maddede sayılan suçları işleyenlerin muhtarlıktan çıkartılması konusunda İlçe İdare Kurullarına yetki verdiği, seçimden önce seçilme niteliğini yitiren muhtarların muhtarlıktan çıkarılma yetkisinin Yüksek Seçim Kuruluna ilişkin olduğu öne sürülerek, temyizen incelenerek bozulması istemidir.

Savunmanın Özeti: Seçilebilme özelliği sahip olmayan ve aday usulü bulunmayan kişilerin seçimi kazansa bile iş başında kalmaları kanuni açıdan uygun olmadığından, usul ve kanuna uygun olarak verilmiş olan mahkeme kararının onanması gerekeceği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi: N.E.

Danıştay Savcısı M.B."in Düşüncesi: Davacının muhtarlık görevine son verilmesine ait 5.4.1984 tarih ve 8/217 s. İlçe İdare Kurulu kararının iptali isteğiyle açılan davayı, davacının muhtar seçilmeden önce aldığı cezalar sebebiyle seçilme niteliğini yitirdiğinin saptanması sonucu, İlçe İdare Kurulu karar ile muhtarlıktan çıkartılabileceği gerekçesiyle reddeden 20.9.1984 tarih ve E: 1984/266; K: 1984/389 s. İdare Mahkemesi kararının; 442 s. Köy Yasanın değişik 33. maddesinin, muhtar seçildikten sonra bu maddede s. suçları işleyenlerin muhtarlıktan çıkartılması konusunda ilçe idare kurullarına yetki verdiği, seçimden önce seçilme niteliğini yitiren muhtarların muhtarlıktan çıkartılması yetkisinin Yüksek Seçim Kuruluna ilişkin olduğu ve dava konusu ilçe idare kurulu kararının yetkisizlikle malul bulunduğu ileri sürülerek temyizen bozulması istenilmiştir.

2577 s. İdari Yargılama Usulü Yasasının 7. maddesinde; dava açma süresinin, özel Kanunlarda ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay ve İdare Mahkemelerinde altmış tarih olduğu hükme bağlanmış, 11. maddesinde de; ilgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılmasının üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içerisinde istenebileceği ve bu başvurunun işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durduracağı belirtilmiştir.

Öte yandan; 2576 s. Yasanın 15. maddesinde; idare ve vergi mahkemelerinin görev alanına giren ve Kanunlarla çeşitli kurul ve komisyonlara verilmiş bulunan görev ve yetkilerin bu mahkemelerin göreve başladığı tarihte sona erdiği hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu Kanun hükmüne göre, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ile Vergi Mahkemelerinin faaliyete geçtiği 20.7.1982 tarihinden itibaren, il idare kurullarının yargısal görevlerinin sona erdiğine kuşku yoktur. Bu sebeple de, bu tarihten sonra ilçe idare kurulu kararlarının iptali isteğiyle il idare kurulu nezdinde yapılan başvuru yetkisiz makama yapılmış başvuru niteliğinde olup işlemeye başlayan dava süresini durdurmaz.

Olayda, dava konusu ilçe idare kurulu kararının davacıya 8.4.1984 gününde tebliğe edildiği işlem dosyasında mevcut tebellüğ belgesi ile sabit olduğuna ve il idare kuruluna yapılan itiraz da işlemeye başlayan dava süresini durdurmayacağına göre, davanın 2577 s. Yasanın 7. maddesinde ön görülen altmış günlük dava süresi geçirildikten sonra 28.6.1984 tarihinde açıldığı sabittir.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince, süre aşımı sebebiyle esasının incelenmesine olanak bulunmayan davanın süreden reddi gerekirken; anlaşmazlığın esasının karara bağlanmasında isabet görülmemiştir.

Ancak, dava redde sonuçlandığından, sonuç itibarıyla yerel mahkeme kararının bozulmasına gerek bulunmamaktadır.

Temyiz isteğinin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

Davacının muhtarlık görevine son verilmesine ait ilçe idare kurulu kararının iptali istemiyle açılan davayı reddeden İdare Mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulması istenmiştir.

İlçe İdare Kurulu kararıyla, davacının muhtar seçilmeden önce hüküm giymiş olması nedeniyle, muhtarlık görevine son verildiği anlaşılmaktadır.

Seçilen bir kimsenin muhtar seçilme niteliğini taşıyıp taşımadığı, başka bir deyişle bu seçimin geçerli olup olmayacağı konusunda karar verme görevi seçim kurullarına ilişkin bulunmaktadır.

Davacının muhtar seçilmeden önce hüküm giymiş olduğu ileri sürülerek muhtarlık görevine son verilmektedir. Oysa yukarda belirtildiği üzere muhtar seçilmesine engel bir durumun, muhtar seçildikten sonra ortaya çıkması halinde de o kişinin muhtarlığının geçerli olup olmadığı hakkında karar verilmesi seçim kurullarının görevi içindedir. Böyle bir durumun seçilme niteliği ile ilgili olduğuna kuşku yoktur.

Seçim kurullarının görevi içerisinde bulunan bir konuda, idarece karar verilmesi ağır bir yetkisizlik halini oluşturmaktadır. Çünkü Anayasamızın açık ve seçik kuralları uyarınca, seçimlerin idaresi yargı denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır.

Seçimlerle ilgili itirazın karara bağlanması için, tamamen idarenin dışında ve yargı gözetin ve denetimi altında seçim kurulları oluşturulmuştur. Bu halde hiç bir yetkisinin bulunmadığı konuda idarece verilen karar ağır bir yetkisizlik kusuru ile sakat bir karardır. Bu halde bulunan idari işlemler yok sayılacağından, bu kararlara karşı açılan davalarda herhangi bir süre de söz konusu olmaz.

Muhtarın görevinden alınmasına ait ilçe idare kurulu kararının iptali istemiyle açılan davada, ilçe idare kurulu kararı yetkisizlikten iptal edilmesi gerekirken İdare Mahkemesince işin esasına girilerek davanın reddedilmesinde Kanuna uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, İdare Mahkemesinin 20.9.1984 tarih ve 1984/389 s. kararının bozulmasına, uyuşmazlığın hukuki niteliği ve dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler karar vermeye yeterli görüldüğünden 2577 s. İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 2. bendi uyarınca işin esasının incelenmesine geçilerek, seçim kurullarının yetkisinde bulunan konu hakkında karar alan İlçe İdare Kurulu kararının yetkisizlik sebebiyle iptaline. 1850 liralık yargılama gideri ile 2670 liralık temyiz yargılama giderinin ve 4500 TL. Avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

6.6.1985 tarihinde **oybirliğiyle** karar verildi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA